

กรณีตัวอย่างรายงานการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่มีข้อเสนอแนะมาตรการหรือ
แนวทางของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน
จำนวน 10 กรณี

กรณีที่ 1 สิทธิชุมชน กรณีกล่าวอ้างว่า โครงการก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งริมทะเลอาจส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชน	
ประเด็นการร้องเรียน	คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้รับเรื่องร้องเรียนขอให้ตรวจสอบ กรณีกล่าวอ้างว่า โครงการก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งริมทะเล พร้อมปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณหาดมหาราช อำเภอสตงิ่งพระ จังหวัดสงขลา ส่งผลกระทบต่อการใช้ประโยชน์พื้นที่ชายหาดของประชาชน กระทบต่อสิ่งแวดล้อมและวิถีชีวิตของประชาชน โดยขอให้จัดทำรายงานการประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมอย่างเพียงพอ
การดำเนินการ	คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พิจารณาแล้วเห็นว่า หาดมหาราชเป็นหาดทรายสาธารณะจังหวัดสงขลา มีอัตราการกัดเซาะชายฝั่ง 0.59-2.68 เมตรต่อปี ประกอบกับประชาชนได้รับความเดือดร้อนจากปัญหาการกัดเซาะถนนในช่วงฤดูมรสุม กรมโยธาธิการและผังเมืองจึงดำเนินโครงการก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งริมทะเลเพื่อป้องกันทรัพย์สินของทางราชการและประชาชนไม่ให้เกิดความเสียหายจากคลื่นกัดเซาะ จากการศึกษาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และการกำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น (IEE) พบว่า ภายหลังการก่อสร้างเสร็จ ชายฝั่งบริเวณจุดสิ้นสุดของเขื่อนคอนกรีตชั้นบันไดดังกล่าว ด้านทิศเหนืออาจเกิดการกัดเซาะเพิ่มขึ้น และในช่วงระยะการก่อสร้าง พบปัญหาผลกระทบต่อในเรื่องของอากาศ เสียง การจราจร วิถีชีวิต และการทำประมง คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พิจารณาแล้วเห็นว่า การที่ประชาชนในพื้นที่และผู้มีส่วนได้เสียโดยตรงไม่ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ และไม่ได้รับทราบรายละเอียดของโครงการและข้อมูลที่สำคัญอย่างครบถ้วน เพื่อใช้ประกอบการแสดงความคิดเห็น ข้อห่วงกังวล และการตัดสินใจตามเจตนารมณ์ที่แท้จริง รวมทั้งมีการดำเนินโครงการที่อาจไม่สอดคล้องกับแนวทางและมาตรการการแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งในปัจจุบัน และไม่สอดคล้องกับการทำหน้าที่ของรัฐในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เกิดประโยชน์อย่างสมดุลและยั่งยืน โดยให้ประชาชนและชุมชนในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องเข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินการและได้รับประโยชน์จากการดำเนินการดังกล่าวตามสิทธิที่ได้มีการรับรองและคุ้มครองไว้ จึงเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน แม้ว่าคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 20 เมษายน 2553 จะได้มีมติเห็นชอบให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการภายใต้กรอบแผนบูรณาการงบประมาณการจัดการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกัดเซาะในพื้นที่จังหวัดชายฝั่งทะเล 23 จังหวัด ปีงบประมาณ พ.ศ. 2554-2559 และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 16 มกราคม 2561 ที่ให้ความเห็นชอบแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง และมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องบูรณาการจัดทำแผนแม่บทป้องกันและแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งร่วมกัน แต่ในทางปฏิบัติพบว่ายังไม่

	<p>เป็นผลในรูปธรรม จึงให้มีข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน และข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อคณะรัฐมนตรีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 247 (1) และ (3) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 มาตรา 26 (1) และ (3) ประกอบมาตรา 36 และมาตรา 42 ต่อคณะรัฐมนตรี กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และกรมโยธาธิการและผังเมือง (ผู้ถูกร้อง)</p>
<p>มาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน</p>	<p>1) กรมโยธาธิการและผังเมือง (ผู้ถูกร้อง) ควรชะลอโครงการก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งริมทะเล พร้อมปรับปรุงภูมิทัศน์หาดมหาราช จังหวัดสงขลา ระยะที่ 2 เพื่อปรึกษาหารือร่วมกับกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งในการประเมินผลกระทบจากโครงการดังกล่าวว่ามีความเหมาะสมกับสภาพปัญหาในพื้นที่และควรดำเนินการต่อไปหรือไม่ ซึ่งในการดำเนินการดังกล่าวจะต้องส่งเสริมให้ประชาชนที่ใช้ประโยชน์โดยตรงจากหาดมหาราช มีส่วนร่วมในการดำเนินการและแสดงความคิดเห็นอย่างครบถ้วน ทั้งนี้ในการดำเนินการจะต้องเป็นไปโดยกระบวนการมีส่วนร่วมและเปิดเผยข้อมูลให้ประชาชนผู้มีส่วนได้เสียได้รับทราบอย่างครบถ้วน</p> <p>2) กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งควรดำเนินการตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. 2558 มาตรา 16 โดยการสนับสนุนองค์ความรู้เรื่องการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง โดยเฉพาะปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งให้กับชุมชนชายฝั่งบริเวณหาดมหาราช เพื่อให้ประชาชนได้มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องดังกล่าว และเข้าถึงสิทธิในการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการบำรุงรักษา การอนุรักษ์ การฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งในท้องถิ่นของตนได้อย่างถูกต้องตามกระบวนการที่จะเกิดขึ้น</p> <p>3) กรมโยธาธิการและผังเมือง (ผู้ถูกร้อง) ควรชะลอการดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งริมทะเล พร้อมปรับปรุงภูมิทัศน์หาดมหาราชในระยะที่ 3 รวมถึงโครงการที่มีลักษณะเดียวกันนี้ในพื้นที่อื่นออกไปก่อน จนกว่ากฎกระทรวงกำหนดเขตพื้นที่ใช้มาตรการในการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง จะมีผลใช้บังคับ</p> <p>ทั้งนี้ ให้ดำเนินการภายใน 120 วัน นับแต่วันที่ได้รับรายงานฉบับนี้</p>
<p>ข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน</p>	<p>1) คณะรัฐมนตรีควรพิจารณามอบหมายให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมดำเนินการปรับปรุงแก้ไขประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดโครงการ กิจการ หรือการดำเนินการ ซึ่งต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมเพื่อพิจารณาความจำเป็นต่อการก่อสร้างหรือขยายสิ่งก่อสร้างบริเวณหรือในทะเล ได้แก่ กำแพงริมชายฝั่ง ติดแนวชายฝั่ง หรือโครงการ กิจการ ที่มีลักษณะเดียวกัน ให้ต้องจัดทำ EIA ตามขนาดหรือระยะทางที่ใช้ข้อมูลในทางวิชาการซึ่งสามารถ</p>

	<p>คาดการณ์ได้ล่วงหน้า เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาลักษณะที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการในลักษณะดังกล่าว</p> <p>2) คณะรัฐมนตรีควรพิจารณามอบหมายให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงคมนาคม ร่วมกันพิจารณากำหนดแนวทางการดำเนินโครงการที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขการกัดเซาะชายฝั่งให้เกิดกลไกการปฏิบัติงานแบบบูรณาการร่วมกันอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์และกลไกตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. 2558 ที่มุ่งหวังให้เกิดความเป็นเอกภาพในการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง การบูรณาการ และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชนในท้องถิ่น</p> <p>3) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมควรเร่งการพิจารณาออกกฎกระทรวงกำหนดเขตพื้นที่ใช้มาตรการในการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง สำหรับการดำเนินโครงการก่อสร้างกำแพงป้องกันคลื่นริมชายหาดและเขื่อนป้องกันตลิ่งริมทะเล เพื่อให้มีแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน และเหมาะสมกับสถานการณ์การกัดเซาะชายฝั่ง รวมทั้งสามารถป้องกันความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและหน่วยงานราชการต่อไป</p>
<p>ความสำเร็จ/ ความก้าวหน้าในการ คุ้มครองสิทธิมนุษยชน</p>	<p>1) สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี แจ้งว่า รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี ได้มีคำสั่งมอบหมายให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นหน่วยงานหลักรับเรื่องไปพิจารณาร่วมกับกระทรวงคมนาคม กระทรวงมหาดไทย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของข้อเสนอดังกล่าว โดยให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสรุปผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวในภาพรวม แล้วส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ภายใน 30 วันนับแต่วันที่ ได้รับแจ้งคำสั่งเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป</p> <p>2) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แจ้งว่า ได้มอบหมายให้กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง นำข้อเสนอแนะของ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ไปพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไปแล้ว</p> <p>3) กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง แจ้งว่า สำนักงานทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ 5 ซึ่งรับผิดชอบบริเวณพื้นที่จังหวัดสงขลา ได้จัดทำโครงการถ่ายทอดองค์ความรู้ การกัดเซาะสู่ชุมชนชายฝั่ง เรียบร้อยแล้ว แต่ด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทำให้การดำเนินงานถูกชะลอไป ทั้งนี้ เมื่อดำเนินการเสร็จสิ้นแล้วจะแจ้งผลการดำเนินการให้ทราบ ต่อไป</p> <p>4) สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี แจ้งว่า คณะรัฐมนตรี มีมติเมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2564 รับทราบรายงานสรุปผลการพิจารณาต่อข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน และข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p>

	<p>เสนอ และอยู่ระหว่างดำเนินการยกร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์เพื่อผลักดันการจัดทำรายงานการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (Strategic Environmental Assessment: SEA) เชิงพื้นที่: แผนพัฒนาชายฝั่งทะเล ซึ่งการดำเนินการทั้งหมดจะเป็นกลไกในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง 23 จังหวัดแบบบูรณาการในภาพรวมของประเทศไทย และเป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติส่งเสริมและการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. 2558</p>
--	--

กรณีศึกษา 2 สิทธิพลเมือง กรณีกล่าวอ้างว่าไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากการชุมนุมทางการเมืองเมื่อปี 2553	
ประเด็นการร้องเรียน	<p>ผู้ร้องได้ร้องเรียนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ กรณีกล่าวอ้างว่า ผู้ร้องเป็นผู้ได้รับผลกระทบจากการเข้ากระชับพื้นที่ของเจ้าหน้าที่ทหารในเหตุการณ์สลายการชุมนุมของแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) เมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2553 ซึ่งเจ้าหน้าที่ทหารได้ระดมยิงอาวุธสงครามจากบริเวณสะพานซิดลม เข้าไปในบ้านพักของผู้ร้องที่อยู่บริเวณเขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร โดยผู้ร้องไม่ได้เป็นผู้เข้าร่วมการชุมนุมแต่อย่างใด จากเหตุการณ์ดังกล่าวส่งผลให้ผู้ร้องถูกยิงได้รับบาดเจ็บบริเวณไหล่ขวาและบ้านพักได้รับความเสียหาย โดยนับตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา ผู้ร้องได้เข้ารับการรักษาและเป็นผู้มีรายชื่อได้รับค่าเยียวยากลุ่มที่ 1 โดยมีสิทธิได้รับค่ารักษาพยาบาลต่อเนื่องผ่านทางผู้ถูกร้อง จนกระทั่งปี 2557 ผู้ร้องได้รับแจ้งจากเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกร้องทางโทรศัพท์ว่าไม่สามารถอนุมัติจ่ายค่ารักษาพยาบาลให้กับผู้ร้องได้ เนื่องจากมีเหตุการณ์รัฐประหารและเปลี่ยนแปลงคณะผู้บริหารประเทศใหม่ ผู้ร้องเห็นว่า ไม่ได้รับความเป็นธรรมจากกรณีดังกล่าว</p>
การดำเนินการ	<p>คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้พิจารณาคำร้อง ข้อเท็จจริงฝ่ายผู้ร้อง ฝ่ายผู้ถูกร้อง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งบทบัญญัติของกฎหมายและหลักสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องแล้ว เห็นสมควรเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อคณะรัฐมนตรีตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 247 (3) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 มาตรา 26 (3) ประกอบมาตรา 42</p>
ข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน	<p>1) คณะรัฐมนตรีควรพิจารณาอพยพโยกย้ายกระทรงยุติธรรม กระทรงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี รวมถึงหน่วยงานอื่นที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง พิจารณาหาแนวทางหรือมาตรการในการช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบที่ยังคงค้างการพิจารณาเป็นการเร่งด่วน เพื่อให้สอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 8 กันยายน 2558 ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้กระทรงยุติธรรมพิจารณาดำเนินการในเบื้องต้นแล้ว</p>

	<p>2) คณะรัฐมนตรีควรพิจารณามอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งดำเนินการศึกษาหรือปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความรุนแรงทางการเมืองเพื่อจัดทำเป็นแนวปฏิบัติหรือมาตรฐานกลางในการพิจารณาช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความรุนแรงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตให้ครอบคลุมถึงประชาชนทุกกลุ่ม</p>
<p>ความสำเร็จ/ ความก้าวหน้าในการ คุ้มครองสิทธิมนุษยชน</p>	<p>รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี ได้มีคำสั่งมอบหมายให้กระทรวงยุติธรรมเป็นหน่วยงานหลักรับเรื่องนี้ไปพิจารณาร่วมกับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของข้อเสนอดังกล่าว โดยให้กระทรวงยุติธรรมสรุปผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการดังกล่าวในภาพรวม แล้วส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีภายใน 30 วันนับแต่วันที่รับแจ้งคำสั่งเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป</p>

<p>กรณีที่ 3 สิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย กรณีกล่าวอ้างว่าเจ้าหน้าที่ทหารทำร้ายร่างกายจนทำให้ได้รับบาดเจ็บสาหัสและเสียชีวิต</p>	
<p>ประเด็นการร้องเรียน</p>	<p>ผู้ร้องได้ร้องเรียนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ กรณีกล่าวอ้างว่า เมื่อวันที่ 17 เมษายน 2563 เวลาากลางคืน นาย ก และนาย ข บุตรชายของผู้ร้อง ถูกผู้ถูกร้องจับกุมในขณะที่พักผ่อนอยู่ที่กระท่อมนาใกล้สวนยางท้ายหมู่บ้าน แล้วถูกนำตัวไปควบคุมเพื่อซักถามข้อมูลเกี่ยวกับยาเสพติดที่วัดแห่งหนึ่งในพื้นที่ตำบลฝั่งแดง อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม โดยมีการซ้อมทรมานผู้ถูกควบคุมทั้งสองจนได้รับบาดเจ็บสาหัส และต่อมานาย ก ได้เสียชีวิตภายหลังจากที่ถูกส่งตัวไปรักษา ณ โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชธาตุพนม ในสภาพร่างกายคล้ายถูกทำร้ายสมองได้รับความกระทบกระเทือนอย่างหนักหน้าอกเขียวช้ำ จึงขอให้ตรวจสอบ</p>
<p>การดำเนินการ</p>	<p>คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้พิจารณาคำร้อง ข้อเท็จจริงจากฝ่ายผู้ร้อง ฝ่ายผู้ถูกร้อง ผู้เสียหาย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งบทบัญญัติของกฎหมายและหลักสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องแล้ว จึงสมควรมีข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน และข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ต่อรัฐสภา และคณะรัฐมนตรี ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2560 มาตรา 247 (1) และ (3) รวมถึงพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 มาตรา 26 (3) ประกอบมาตรา 42</p>
<p>มาตรการหรือแนวทาง ที่เหมาะสมในการป้องกัน</p>	<p>กองทัพบก และศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแห่งชาติ ควรกำหนดมาตรการและแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นรูปธรรมแก่เจ้าหน้าที่ทหารในสังกัดซึ่งได้รับมอบหมายไปปฏิบัติหน้าที่ด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด</p>

<p>หรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน</p>	<p>ตามนโยบายของรัฐบาลเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการกระทำที่เข้าข่ายเป็นการซ้อมทรมานผู้ถูกจับหรือผู้ต้องสงสัยในระหว่างทำการจับกุมและควบคุมตัว โดยกำหนดให้ผู้บังคับบัญชาที่มีส่วนเกี่ยวข้อง รู้เห็นเป็นใจ หรือปล่อยปละละเลยให้ผู้ได้บังคับบัญชากระทำการซ้อมทรมานบุคคล จะต้องถูกลงโทษทางวินัยและดำเนินการตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด ทั้งนี้ โดยให้ดำเนินการภายใน 90 วัน นับแต่วันที่ได้รับรายงานนี้</p>
<p>ข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน</p>	<p>1) คณะรัฐมนตรีควรพิจารณายกเลิกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ เรื่อง มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพในการบังคับใช้พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2519 และคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ เรื่อง การป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดบางประการที่เป็นภัยอันตรายต่อความสงบเรียบร้อยหรือบ่อนทำลายระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ซึ่งได้ให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่ทหารมีอำนาจเช่นเดียวกับพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาในการสืบสวนการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดและความผิดทางอาญาอื่น เพื่อให้การสืบสวนสอบสวนการกระทำผิดกฎหมายอาญาเป็นไปตามกระบวนการยุติธรรมทางอาญาปกติ โดยให้เป็นหน้าที่และอำนาจของพนักงานฝ่ายปกครองและตำรวจ รวมถึงเจ้าพนักงานตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องเป็นผู้รับผิดชอบตามกฎหมายปกติ</p> <p>2) รัฐสภาและคณะรัฐมนตรีควรจัดความสำคัญในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. ไว้เป็นลำดับแรกเพื่อให้มีการพิจารณาให้ความเห็นชอบและประกาศใช้บังคับเป็นกฎหมายต่อไปโดยเร็ว โดยนำหลักการและสาระสำคัญตามอนุสัญญาต่อต้านการทรมาน และการประติบัติ หรือการลงโทษอื่นที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี (CAT) และอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการคุ้มครองบุคคลทุกคนจากการบังคับให้หายสาบสูญ (ICPPED) ไปบรรจุไว้ในร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวให้สอดคล้องตามเจตนารมณ์ของอนุสัญญาทั้งสองฉบับ โดยเฉพาะการกำหนดความรับผิดชอบทางอาญาแก่ผู้บังคับบัญชาที่มีส่วนเกี่ยวข้องหรือปล่อยปละละเลยให้ผู้ได้บังคับบัญชากระทำการซ้อมทรมาน ไม่ดำเนินการป้องกันหรือระงับการกระทำของผู้ได้บังคับบัญชา หรือปกปิดข้อเท็จจริง ไม่ส่งเรื่องให้เจ้าพนักงานผู้มีอำนาจตามกฎหมายเพื่อสอบสวนดำเนินคดี รวมทั้งการกำหนดให้มีกลไกพิเศษในการสืบสวนสอบสวนคดีทรมานและคดีที่เกี่ยวกับการกระทำทำให้บุคคลสูญหายโดยองค์กรหรือหน่วยงานที่มีความเป็นอิสระเป็นกลาง และมีประสิทธิภาพ ตลอดจนมีมาตรการหรือแนวทางในการป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดแบบบูรณาการ เชื่อมโยงการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่มีอำนาจสืบสวนสอบสวนที่เป็นอิสระ</p> <p>3) คณะรัฐมนตรีควรมอบหมายให้กระทรวงยุติธรรมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำแนวทางในการปฏิบัติงานแบบบูรณาการระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐในกระบวนการยุติธรรมทุกฝ่าย เช่น พนักงานอัยการ เจ้าหน้าที่ตำรวจ เจ้าหน้าที่ทหาร พนักงานฝ่ายปกครอง แพทย์ จิตแพทย์ นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ ฯลฯ ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการสืบสวนสอบสวนการกระทำผิดในกรณีที่มีข้อสงสัยเรื่องการซ้อม</p>

	<p>ทรมานบุคคล กรณีที่มีการตายเกิดขึ้นในระหว่างการควบคุมของเจ้าพนักงาน รวมถึงกรณีที่มีการกล่าวอ้างว่ามีการกระทำให้บุคคลสูญหาย พร้อมทั้งจัดทำโครงการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง โดยนำหลักการตามคู่มือการสืบสวนสอบสวนและบันทึกข้อมูลหลักฐานอย่างมีประสิทธิภาพ กรณีการกระทำทรมาน และการปฏิบัติหรือการลงโทษอื่นที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม และย่ำยีศักดิ์ศรี หรือพิธีสารอิสตันบูล (Istanbul Protocol: Manuel on the Effective Investigation and Documentation of Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment) มาใช้ในการจัดทำแนวทางการสืบสวนสอบสวนและฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นหลักประกันในการป้องกันและปราบปรามการกระทำทรมานและสอบสวนดำเนินคดีแก่ผู้กระทำผิดอย่างเด็ดขาดมิให้เกิดกรณีการลอยนวลพ้นผิด (Impunity)</p>
<p>ความสำเร็จ/ ความก้าวหน้าในการ คุ้มครองสิทธิมนุษยชน</p>	<p>สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี แจ้งว่า รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรีได้มีคำสั่งมอบหมายให้กระทรวงการยุติธรรมเป็นหน่วยงานหลักรับเรื่องนี้ไปพิจารณา ร่วมกับกระทรวงกลาโหม กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานอัยการสูงสุด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของข้อเสนอดังกล่าว โดยให้กระทรวงยุติธรรมสรุปผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวในภาพรวมแล้วส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีภายใน 30 วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป</p>

<p>กรณี 4 สิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัวและเสรีภาพในการติดต่อสื่อสาร กรณีกล่าวอ้างว่า มีบุคคลลักลอบบันทึกเสียงในสถานที่ทำงาน และไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการสอบสวนทางวินัย</p>	
<p>ประเด็นการร้องเรียน</p>	<p>คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้รับเรื่องร้องเรียน กรณีกล่าวอ้างว่า ผู้ถูกร้องซึ่งเป็นพนักงานในสังกัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิร่วมกันลักลอบบันทึกเสียงการสนทนาภายในห้องพักอาจารย์ โดยมีมูลเหตุจากการดำเนินการทางวินัยกับผู้บังคับบัญชา ต่อมาได้มีคำสั่งให้ดำเนินการสอบสวนทางวินัยกรณีร่วมกันลักลอบบันทึกเสียงการสนทนา ภายหลังได้มีคำสั่งยุติการดำเนินการ ผู้ร้องเห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรม จึงขอให้ตรวจสอบ</p>
<p>การดำเนินการ</p>	<p>คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พิจารณาแล้วเห็นว่า ประเด็นที่ 1 กรณีการลักลอบติดตั้งเครื่องบันทึกเสียงภายในห้องพักอาจารย์ แม้การตรวจสอบจะไม่ปรากฏพยานหลักฐานที่ยืนยันชัดเจนว่ามีการร่วมกันลักลอบติดตั้งเครื่องบันทึกเสียงภายในห้องพักอาจารย์ แต่สถานที่เกิดเหตุเป็นห้องพักของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ซึ่งสามารถเข้า-ออกได้เฉพาะบุคลากรหรือผู้เกี่ยวข้องของหน่วยงานเท่านั้น โดยขณะพบเครื่องบันทึกเสียงอยู่ระหว่างการใช้งาน แต่กลับไม่มีบุคคลแสดงตัวเป็นเจ้าของ อีกทั้งไฟล์เสียงในเครื่องบันทึกเสียงดังกล่าวมีบทสนทนาเกี่ยวกับ</p>

	<p>การนำเครื่องบันทึกเสียงไปวางไว้ในสถานที่ใดที่หนึ่ง จึงเชื่อว่าเป็นการลักลอบติดตั้งเครื่องบันทึกเสียง เพื่อบันทึกเสียงของบุคคลโดยปราศจากการยินยอม มีผลให้ฝ่ายผู้ร้องซึ่งอยู่ในห้องพักอาจารย์ดังกล่าวถูกแทรกแซงสิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัวและเสรีภาพในการติดต่อสื่อสาร จึงถือเป็นการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน</p> <p>ประเด็นที่ 2 กรณีไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการสอบสวนทางวินัย ข้อเท็จจริงปรากฏว่า มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงและคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องตามขั้นตอนการดำเนินการทางวินัย โดยผลการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าการผิดตามที่กล่าวหาไม่ปรากฏพยานหลักฐานที่ยืนยันชัดเจนได้ว่าเครื่องบันทึกเสียงดังกล่าวเป็นของใคร อีกทั้งไม่อาจทราบได้ว่าใครเป็นผู้นำเครื่องบันทึกเสียงไปวางไว้หลังโซฟาห้องพักอาจารย์ตามที่มีการกล่าวอ้าง จึงมีคำสั่งให้ยุติเรื่อง จากข้อเท็จจริงดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิได้ดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจเพื่อให้เกิดการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของผู้ร้องทั้งแปดตามสมควรแล้ว ในชั้นนี้จึงไม่อาจรับฟังได้ว่า มีการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน จึงมีมติให้ยุติเรื่อง</p> <p>คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จึงมีมติว่า การลักลอบติดตั้งเครื่องบันทึกเสียงภายในห้องพักอาจารย์เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน และให้เสนอแนะมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 247 (1) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 มาตรา 26 (1) ประกอบมาตรา 36</p>
<p>มาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน</p>	<p>มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิควรกำหนดมาตรการป้องกันที่เป็นรูปธรรมเพื่อไม่ให้เกิดเหตุเช่นนี้อีก และเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเคารพในสิทธิความเป็นอยู่ส่วนตัวแก่บุคลากรในสังกัด</p>
<p>ความสำเร็จ/ความก้าวหน้าในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน</p>	<p>มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ แจ้งว่า ได้แจ้งรายงานผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนไปยังคณะศิลปศาสตร์ซึ่งเป็นหน่วยงานต้นเรื่องให้ทราบเพื่อดำเนินการจัดให้มีมาตรการหรือแนวทางป้องกันให้บุคลากรมีความปลอดภัยจากการแทรกสอดในความเป็นอยู่ส่วนตัวในมหาวิทยาลัย โดยให้คนบติคณะศิลปศาสตร์กำชับบุคลากรในสังกัดให้เคารพในสิทธิความเป็นอยู่ส่วนตัวของบุคลากรของมหาวิทยาลัย และห้ามมิให้กระทำการใดอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนตามกรณีการร้องเรียนอีก และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิได้มีหนังสือแจ้งการซักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับการเคารพสิทธิความเป็นอยู่ส่วนตัวในมหาวิทยาลัย เพื่อให้หน่วยงานในสังกัด และผู้บริหารของมหาวิทยาลัยทราบและถือปฏิบัติเพื่อให้บุคลากรของมหาวิทยาลัยทุกคนปลอดภัยจากการแทรกสอดในความเป็นอยู่ส่วนตัว ทำให้ได้รับความอับอาย เตือดร้อน รำคาญใจ หรือ</p>

	นำภาพหรือชื่อเสียงไปใช้ประโยชน์ในทางแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ โดยให้ผู้บริหารกำกับ ดูแลและกำกับบุคลากรให้เคารพในสิทธิความเป็นอยู่ส่วนตัวของบุคลากรของมหาวิทยาลัย และห้ามมิให้กระทำการใดอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน
--	--

กรณีที่ 5 สิทธิชุมชน กรณีคัดค้านโครงการโรงไฟฟ้าพลังความร้อน ขนาด 150 เมกะวัตต์	
ประเด็นการร้องเรียน	ผู้ร้องได้ร้องเรียนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ กรณีคัดค้านการที่บริษัท ทีพีโอ โพลีน เพาเวอร์ จำกัด (มหาชน) ขอก่อสร้างโรงไฟฟ้าพลังความร้อน ขนาด 150 เมกะวัตต์ต่อคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน โดยเห็นว่าอาจจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนในพื้นที่ใกล้เคียง
การดำเนินการ	คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติพิจารณาคำร้อง ข้อเท็จจริงฝ่ายผู้ร้อง ฝ่ายผู้ถูกร้องและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งบทบัญญัติของกฎหมายและหลักสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องแล้ว เห็นสมควรเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน และเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อบริษัท ทีพีโอ โพลีน เพาเวอร์ จำกัด (มหาชน) คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 247 (1) และ (3) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 มาตรา 26 (1) และ (3) ประกอบมาตรา 36 และมาตรา 42 เพื่อดำเนินการ
มาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน	กระทรวงอุตสาหกรรมต้องกำหนดให้มีการจัดทำแผนปฏิบัติการในการติดตามตรวจสอบการปฏิบัติตามคำสั่งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 โดยเฉพาะคำสั่งที่ให้ระงับการดำเนินการใดที่ได้ดำเนินการก่อนได้รับอนุญาตในระยะเวลาและความถี่ที่เหมาะสม เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายเกิดความสัมฤทธิ์ผลโดยป้องกันไม่ให้เกิดการฝ่าฝืนคำสั่งกระทำความผิดซ้ำเป็นเวลานาน อันอาจจะก่อให้เกิดผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม สุขภาพ และสิทธิเสรีภาพของประชาชน และควรกำชับให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานปฏิบัติหน้าที่ควบคุม และตรวจสอบการกระทำผิดกฎหมายว่าด้วยโรงงานโดยเคร่งครัด
ข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน	1) บริษัท ทีพีโอ โพลีน เพาเวอร์ จำกัด (มหาชน) ควรประกอบธุรกิจให้เป็นไปตามกฎหมายซึ่งได้ให้การปกป้องคุ้มครองสิทธิมนุษยชน โดยระมัดระวังไม่ให้เกิดกรณีการละเมิดกฎหมายและสิทธิมนุษยชนในลักษณะดังกล่าวอีก ประกอบกับควรนำหลักการเคารพสิทธิมนุษยชนของภาคธุรกิจที่กำหนดไว้ในหลักการชี้แนะของสหประชาชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (United Nations Guiding Principles on Business and Human Rights: UNGPs) ในเสาหลักที่ 2 การเคารพสิทธิมนุษยชน (Respect) อาทิ การแสดงเจตน์จำนงเพื่อแสดงออกถึงความรับผิดชอบขององค์กรต่อการเคารพสิทธิมนุษยชนด้วยการจัดให้มีการประเมินผลกระทบสิทธิมนุษยชนอย่างรอบด้าน (Human Rights Due Diligence: HRDD) และในเสาหลักที่ 3 การเยียวยา (Remedy) ควรจัดให้มีกลไก

	<p>การร้องเรียนและมาตรการเยียวยาบุคคลและชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากการละเมิดสิทธิมนุษยชนอันเป็นผลสืบเนื่องจากการประกอบธุรกิจ อาทิ การจัดให้มีหรือเข้าไปมีส่วนร่วมในกลไกร้องทุกข์เยียวยาการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่มีประสิทธิภาพ มาใช้เพื่อเป็นแนวทางในการประกอบกิจการภายใต้การเคารพสิทธิมนุษยชน</p> <p>2) คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน ควรปกป้องและคุ้มครองประชาชน หรือชุมชนในพื้นที่ต่อการถูกละเมิดสิทธิจากองค์กรธุรกิจภายใต้การกำกับดูแล ตามที่กำหนดไว้ในหลักการชี้แนะของสหประชาชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (United Nations Guiding Principles on Business and Human Rights: UNGPs) เสาหลักที่ 1 การคุ้มครอง (Protect) โดยควรบังคับใช้กฎหมาย และทบทวนกฎหมายที่ให้การปกป้อง คุ้มครองสิทธิมนุษยชนของประชาชนอันเกิดจากการดำเนินธุรกิจเป็นระยะเพื่อแก้ปัญหาช่องว่างที่อาจจะกระทบต่อสิทธิมนุษยชน อีกทั้งควรกำหนดความคาดหวัง รวมถึงสื่อให้ทราบถึงความคาดหวัง และให้คำแนะนำที่มีประสิทธิภาพแก่องค์กรธุรกิจภายใต้การกำกับดูแลให้ประกอบธุรกิจด้วยความเคารพสิทธิมนุษยชนตลอดกระบวนการ</p>
<p>ความสำเร็จ/ ความก้าวหน้าในการ คุ้มครองสิทธิมนุษยชน</p>	<p>บริษัท ทีพีโอ โพลีน เพาเวอร์ จำกัด (มหาชน) แจ้งว่าได้ดำเนินการตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดยการจัดตั้งคณะกรรมการติดตามตรวจสอบสิ่งแวดล้อมและมวลชนสัมพันธ์ ซึ่งมีคณะกรรมการจากผู้เห็นต่างเพื่อที่จะได้ร่วมแสดงความคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะจากทุกภาคส่วน โดยจัดประชุมปีละ 2 ครั้ง ตลอดอายุโครงการ เผยแพร่ข้อมูลผลการดำเนินงานและกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการให้คณะกรรมการรับทราบ และให้คณะกรรมการช่วยประชาสัมพันธ์เพื่อให้คนในชุมชนรับทราบ ถ้าหากคนในชุมชนมีข้อเสนอแนะหรือข้อคิดเห็นก็สามารถเสนอผ่านคณะกรรมการ เพื่อเป็นแนวทางให้บริษัทฯ นำไปปรับปรุงต่อไป และจัดให้มีช่องทางการรับเรื่องร้องเรียน ในหลากหลายช่องทาง รวมทั้งจัดให้มีกองทุนประกันสุขภาพโดยมีการนำเงินเข้ากองทุนในปีแรก 1 ล้านบาท และปีต่อ ๆ ไปทุกปี ปีละ 5 แสนบาท ปัจจุบันมีเงินในบัญชีกองทุนฯ ทั้งสิ้น 2 ล้านบาท โดยหากมีผู้ได้รับผลกระทบด้านสุขภาพอันเนื่องมาจากการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของบริษัทฯ ทางบริษัทฯ จะพิจารณาช่วยเหลือตามความเสียหายที่เกิดขึ้นจริง</p>

<p>กรณีที่ 6 การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมระหว่างเพศ กรณีกล่าวอ้างว่าสถานศึกษาเอกชนมีข้อสั่งการที่อาจนำไปสู่การเลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่งเพศ</p>	
<p>ประเด็นการร้องเรียน</p>	<p>ผู้ร้องได้ร้องเรียนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ กล่าวอ้างว่า การเผยแพร่หนังสือกองอำนาจการโรงเรียนในเครือสารสาสน์ ที่ กอ. 73/2562 ลงวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2563 ในสื่อสังคมออนไลน์ โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับการแจ้งนโยบายของประธานอำนาจการโรงเรียนในเครือสารสาสน์ในเรื่องการอภิบาลนักเรียน ซึ่งมีข้อความที่อาจก่อให้เกิดความไม่เข้าใจต่อกลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBT) ผู้ร้องเห็นว่าข้อความดังกล่าวอาจเป็นการปลุกฝังให้เยาวชนเข้าใจผิดต่อบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ และอาจเป็นการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมระหว่างเพศ จึงขอให้ตรวจสอบ</p>

<p>การดำเนินการ</p>	<p>คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้พิจารณาจากคำร้อง ข้อเท็จจริงฝ่ายผู้ร้อง ฝ่ายผู้ถูกร้อง บุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งบทบัญญัติของกฎหมาย และหลักสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องแล้ว จึงมีมติว่าการกระทำของผู้ถูกร้องเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน และให้เสนอแนะมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อผู้ถูกร้อง และเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อกระทรวงศึกษาธิการ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 247 (1) และ (3) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 มาตรา 26 (1) และ (3) ประกอบมาตรา 36 และมาตรา 42</p>
<p>มาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน</p>	<p>ผู้ถูกร้องควรปรับปรุงแก้ไขเรื่องการมอบนโยบายในการอภิบาลนักเรียน ตามหนังสือที่ กอ. 73/2562 ลงวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2563 ในเรื่องการแสดงออกของบุคคลที่มีเพศสภาพไม่ตรงกับเพศกำเนิด รวมทั้งมีการสื่อสารอย่างเป็นทางการและชัดเจนเพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องให้กับผู้บริหาร ผู้อำนวยการ รวมทั้งบุคลากรของโรงเรียนในสื่อสารสารสนเทศ โดยพิจารณาตามแนวปฏิบัติด้านการส่งเสริมความเสมอภาคและขจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมระหว่างเพศในประกาศเจตนารมณ์ “การส่งเสริมความเสมอภาคและขจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมระหว่างเพศ ตามพระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ. 2558” ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2563 ของกระทรวงศึกษาธิการ ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ในการอภิบาลนักเรียนที่ได้มีการชี้แจงต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ</p>
<p>ข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน</p>	<p>กระทรวงศึกษาธิการควรดำเนินการ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) กำกับดูแลและกำกับสถาบันการศึกษาที่อยู่ภายใต้สังกัดทั้งภาครัฐและเอกชนให้ระมัดระวังเรื่องการกำหนดนโยบายหรือการปฏิบัติที่อาจก่อให้เกิดการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม โดยเฉพาะในประเด็นการเลือกปฏิบัติด้วยเหตุความแตกต่างในเรื่องเพศ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน และแนวปฏิบัติด้านการส่งเสริมความเสมอภาคและขจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมระหว่างเพศตามประกาศเจตนารมณ์ “การส่งเสริมความเสมอภาคและขจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมระหว่างเพศตามพระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ. 2558” ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2563 ของกระทรวงศึกษาธิการ 2) เร่งรัดการนำหลักสิทธิมนุษยชน รวมถึงเรื่องความหลากหลายและความเท่าเทียมระหว่างเพศตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 พระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ. 2558 และหนังสือสัญญาระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยเป็นภาคีและมีพันธกรณีที่จะต้องปฏิบัติตามที่ได้รับรองไว้ ไปประกอบการพิจารณาในการพัฒนาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 โดยมุ่งส่งเสริมให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องทั้งทางด้านวิชาการและการปลูกฝังทัศนคติ การยอมรับความแตกต่าง ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และการเคารพสิทธิมนุษยชน

	<p>ทั้งนี้ โดยเปิดโอกาสให้นักเรียน นักศึกษา และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาด้วย</p>
<p>ความสำเร็จ/ ความก้าวหน้าในการ คุ้มครองสิทธิมนุษยชน</p>	<p>โรงเรียนในเครือสารสาสน์ แจ้งว่า กองอำนวยการโรงเรียนในเครือสารสาสน์ ได้พัฒนาการสื่อสารและสร้างความเข้าใจในนโยบายด้านการส่งเสริมความเสมอภาค และขจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมระหว่างเพศ ตามประกาศเจตนารมณ์ พระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ. 2558 ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2563 ของ กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน โดยได้มีแนวปฏิบัติที่เป็น รูปธรรม โดยจัดให้มีการประชุมในระดับผู้บริหารเพื่อทำความเข้าใจ และมอบหมาย นโยบายในการอภิบาลนักเรียน โดยคำนึงถึงการส่งเสริมความเสมอภาคและขจัดการเลือก ปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมระหว่างเพศตามพระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ. 2558 รวมถึงแนวทางในการส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้และความเข้าใจในเรื่อง ความหลากหลายทางเพศ เรียนรู้เพศสภาพตามกำเนิด เพื่อให้เกิดการเลือกดำเนินชีวิต ที่สร้างความสุขและปฏิบัติตนต่อกันด้วยความเข้าใจและแสดงออกได้อย่างเหมาะสมตาม กาลเทศะ จัดการอบรมเชิงปฏิบัติการให้กลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์ เพื่อให้สามารถนำ องค์ความรู้ด้านสิทธิ บทบาท หน้าที่ และเสรีภาพบูรณาการเข้าสู่การเรียนการสอน และ กิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในห้องเรียนและ กิจกรรมของโรงเรียนในแต่ละบริษัทได้</p>

<p>กรณีที่ 7 สิทธิชุมชนอันเกี่ยวเนื่องกับสิทธิของบุคคลในทรัพย์สิน กรณีกล่าวอ้างว่าโรงงานแปรรูปไม้ยางพารา ปล่อยน้ำเสียทำให้ได้รับความเสียหาย</p>	
<p>ประเด็นการร้องเรียน</p>	<p>คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้รับเรื่องร้องเรียน กรณีกล่าวอ้างว่า เมื่อประมาณเดือนมิถุนายน 2563 โรงงานของผู้ถูกร้องทั้งสาม ซึ่งตั้งอยู่ในพื้นที่ตำบล นาท่ามเหนือ อำเภอเมืองตรัง จังหวัดตรัง ได้ปล่อยน้ำเสียที่ไม่ผ่านการบำบัดและมีสารเคมี จากการรอบไม้ยางที่ดินของผู้ร้องซึ่งอยู่ติดกับโรงงานของผู้ถูกร้องทั้งสาม น้ำเสียดังกล่าว ส่งผลให้ต้นปาล์มน้ำมันของผู้ร้องได้รับความเสียหายและดินเสื่อมสภาพลง นอกจากนี้ น้ำเสียดังกล่าวยังได้ไหลไปสู่แหล่งน้ำสาธารณะส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชน ผู้ร้องได้ร้องเรียนไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้ว แต่ยังไม่ได้รับการแก้ไขปัญหาและไม่ได้รับการชดเชยเยียวยาความเสียหาย</p>
<p>การดำเนินการ</p>	<p>คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พิจารณาแล้วเห็นว่า การปนเปื้อนสารโบรอนในพื้นที่สวนปาล์มน้ำมันของผู้ร้องซึ่งอยู่ติดกับแนวเขตพื้นที่โรงงานของผู้ถูกร้องทั้งสาม ตามลำดับ ได้แก่ บริษัท ศรีสุภาพ พาราอู๊ด จำกัด บริษัท ซี.ที.เอ็ม.อู๊ด จำกัด และบริษัท เมก้าอู๊ด จำกัด มีสาเหตุสำคัญมาจากการที่ผู้ถูกร้องทั้งสามไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไข การประกอบกิจการโรงงานซึ่งกำหนดให้ผู้ถูกร้องทั้งสามต้องมีระบบการจัดการของเสีย อันตรายจากกระบวนการผลิต และข้อกำหนดที่ห้ามระบายน้ำที่ออกนอกบริเวณโรงงาน เมื่อผู้ถูกร้องทั้งสามไม่ได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามเงื่อนไขดังกล่าวอย่างครบถ้วน จึงเกิด เหตุการณ์น้ำเสียและของเสียปนเปื้อนสารโบรอนออกนอกบริเวณโรงงานไปยังสวนปาล์ม</p>

น้ำมันของผู้ร้อง ส่งผลให้ผู้ร้องได้รับความเดือดร้อนและเสียหาย อันกระทบต่อสิทธิของบุคคลในทรัพย์สิน สิทธิในการจัดการบำรุงรักษาและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และสิทธิที่จะอยู่อาศัยในสิ่งแวดล้อมที่ดี ซึ่งได้รับการรับรองไว้ตามรัฐธรรมนูญและกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม กรณีดังกล่าวจึงเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน

อย่างไรก็ตาม ในชั้นการตรวจสอบข้อเท็จจริงพบว่า ภายหลังจากที่ผู้ร้องได้ร้องเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการตรวจสอบและแก้ไขปัญหาตามอำนาจหน้าที่ โดยสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดตรังได้ดำเนินคดีต่อบริษัท ศรีสุภาพ พาราวัตุ จำกัด และบริษัท ซี.ที.เอ็ม.วัตุ จำกัด ตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานและสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 15 จังหวัดภูเก็ต รวมทั้งสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดตรัง ได้มีข้อเสนอแนะและมาตรการในการแก้ไขและป้องกันปัญหาเกี่ยวกับการจัดการน้ำเสีย และของเสียเพื่อป้องกันปัญหาด้านมลพิษตามกฎหมายว่าด้วยสิ่งแวดล้อมต่อผู้ถูกร้องทั้งสาม ซึ่งต่อมาผู้ถูกร้องทั้งสามได้มีการปรับปรุงแก้ไขโรงงาน โดยได้มีการถมคันดิน ขอบบ่อกักเก็บน้ำเสีย/น้ำทิ้ง และจัดทำแนวป้องกันไม่ให้น้ำไหลออกนอกบริเวณพื้นที่โรงงาน รวมทั้งมีการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดการของเสีย โดยมีการเผ่าระวังและแจ้งผลการตรวจสอบปริมาณสารโบรอนในพื้นที่โรงงานให้แก่สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดตรังทราบทุกเดือน โดยความคืบหน้าในการแก้ไขปรับปรุงโรงงานอยู่ระหว่างการติดตามของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้ว แต่ประเด็นความเสียหายต่อที่ดินและต้นปาล์มน้ำมันของผู้ร้อง ได้มีการประชุมร่วมกันระหว่างผู้ร้อง ผู้ถูกร้องทั้งสามและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเจรจาไกล่เกลี่ยเรื่องค่าชดเชยความเสียหาย โดยผู้ถูกร้องที่ 2 และผู้ถูกร้องที่ 3 ยินดีที่จะร่วมเจรจาเพื่อชดเชยเยียวยาความเสียหายให้กับผู้ร้อง แต่ผู้ถูกร้องที่ 1 ยังไม่ประสงค์จะร่วมเจรจา และต่อมาได้มีการตกลงร่วมกันอีกครั้งเพื่อรอผลการยืนยันค่าสารโบรอนจากการตรวจวิเคราะห์ดินและต้นปาล์มน้ำมัน ซึ่งปัจจุบันผลการตรวจวิเคราะห์ดินปาล์มน้ำมันของภาควิชาปฐพีวิทยา คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่ามีการสะสมของสารโบรอนในใบปาล์มน้ำมันของผู้ร้องจริง แต่ปัจจุบันผู้ถูกร้องทั้งสามและผู้ร้องยังไม่ได้ข้อยุติร่วมกันในประเด็นเรื่องค่าชดเชยความเสียหาย

นอกจากนี้ แม้ประเด็นตามข้อร้องเรียนจะเกี่ยวข้องโดยตรงกับการกำกับดูแลการประกอบกิจการโรงงาน ตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 และการจัดการปัญหามลพิษที่อาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 แต่การจัดการเหตุเดือดร้อนรำคาญและการควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ก็เป็นอีกหนึ่งกลไกในการกำกับดูแลการประกอบกิจการที่อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน ซึ่งกฎหมายได้ให้อำนาจองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นในการระงับ กำจัด และควบคุมเหตุเดือดร้อนรำคาญ รวมถึงการกำกับดูแลการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ซึ่งในชั้นของการตรวจสอบข้อเท็จจริง

	<p>พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลนาท่ามเหนือได้มีหนังสือไปยังผู้ถูกร้องทั้งสามเพื่อขอความร่วมมือในการระงับเหตุเดือดร้อนรำคาญแล้ว แต่องค์การบริหารส่วนตำบลนาท่ามเหนือยังไม่มีข้อบัญญัติท้องถิ่นเรื่องการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ดังนั้น เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาและป้องกันไม่ให้เกิดการละเมิดสิทธิมนุษยชนในลักษณะดังกล่าวขึ้นอีก และเพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงในทุกด้านของสุขลักษณะทางสิ่งแวดล้อมและการประกอบกิจการของโรงงานอุตสาหกรรมให้สอดคล้องกับการรับรองและคุ้มครองสิทธิที่อยู่อาศัยในสิ่งแวดล้อมที่ดีของประชาชน คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จึงเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน และขอเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อบริษัท ศรีสุภาพ พาราวั๊ด จำกัด (ผู้ถูกร้องที่ 1) บริษัท ซี.ที.เอ็ม.วั๊ด จำกัด (ผู้ถูกร้องที่ 2) บริษัท เมก้าวั๊ด จำกัด (ผู้ถูกร้องที่ 3) จังหวัดตรัง องค์การบริหารส่วนตำบลนาท่ามเหนือ สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดตรัง สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดตรัง และสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 15 จังหวัดภูเก็ต ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 247 (1) และ (3) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 มาตรา 26 (1) และ (3) ประกอบมาตรา 36 และมาตรา 42</p>
<p>มาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน</p>	<p>1) จังหวัดตรังเร่งรัดการประสานบริษัท ศรีสุภาพ พาราวั๊ด จำกัด (ผู้ถูกร้องที่ 1) บริษัท ซี.ที.เอ็ม.วั๊ด จำกัด (ผู้ถูกร้องที่ 2) และบริษัท เมก้าวั๊ด จำกัด (ผู้ถูกร้องที่ 3) ให้ดำเนินการชดเชยเยียวยาความเสียหายอันเกิดขึ้นจากเหตุการณ์น้ำเสียและ/หรือของเสียจากโรงงานของผู้ถูกร้องทั้งสามปนเปื้อนออกนอกบริเวณโรงงานส่งผลกระทบต่อที่ดินและต้นปาล์มน้ำมันของผู้ร้อง ตามนัยมาตรา 96 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ซึ่งกำหนดให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษ มีหน้าที่ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายชดเชยความเสียหายจากการรั่วไหลหรือแพร่กระจายของมลพิษ โดยอาจนำหลักเกณฑ์การชดเชยความเสียหายตามที่ได้เคยจัดทำข้อตกลงร่วมกันตามคำชี้แจงของจังหวัดตรัง มาเป็นแนวทางในการพิจารณาให้เหมาะสมกับสัดส่วนความเสียหายที่เกิดขึ้นจริงให้กับผู้ร้องอย่างเป็นธรรม</p> <p>2) สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดตรัง สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดตรัง และสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 15 จังหวัดภูเก็ตร่วมกันติดตามการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการจัดการน้ำเสียและ/หรือของเสียจากการประกอบกิจการโรงงานของผู้ถูกร้องทั้งสามอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดตรัง ในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 ควรติดตามและเร่งรัดการดำเนินคดีต่อบริษัท ศรีสุภาพ พาราวั๊ด จำกัด (ผู้ถูกร้องที่ 1) และกำกับดูแลการประกอบกิจการโรงงานของผู้ถูกร้องทั้งสามให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน เงื่อนไขท้ายใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน และกฎหมายที่กำหนดมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัดต่อไป</p>

<p>ข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน</p>	<p>1) บริษัท ศรีสุภาพ พาราวั๊ด จำกัด (ผู้ถูกร้องที่ 1) บริษัท ซี.ที.เอ็ม.วั๊ด จำกัด (ผู้ถูกร้องที่ 2) และบริษัท เมก้าวั๊ด จำกัด (ผู้ถูกร้องที่ 3) เพิ่มมาตรการที่จำเป็นในการเฝ้าระวังและรับมือกับเหตุการณ์ฉุกฉุคกรณีน้ำในบ่อกักเก็บน้ำเสีย/น้ำทิ้ง มีปริมาณมากเกินไปจนความจุบ่อและอาจไหลออกสู่ภายนอกบริเวณโรงงาน โดยเฉพาะในช่วงฤดูฝนหรือช่วงที่มีฝนตกชุก เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดเหตุการณ์ในลักษณะเดียวกับคำร้องนี้ และควรนำหลักการชี้แนะแห่งสหประชาชาติด้านธุรกิจและสิทธิมนุษยชน: การปฏิบัติตามกรอบการคุ้มครอง เคารพ และเยียวยา (United Nations Guiding Principles on Business and Human Rights: Implementing the Protect, Respect and Remedy Framework (2011): UNGPs) ที่มุ่งเน้นการเคารพและเยียวยาผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการดำเนินธุรกิจของภาคเอกชน มาปรับใช้ในการประกอบกิจการโรงงาน เพื่อเป็นแนวทางในการป้องกันผลกระทบต่อสิทธิมนุษยชน สิ่งแวดล้อม และสุขภาพอนามัยของชุมชนหรือประชาชนที่อาศัยอยู่ใกล้เคียงต่อไป</p> <p>2) องค์การบริหารส่วนตำบลนาท่ามเหนือในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 เพิ่มมาตรการที่จำเป็นในการตรวจสอบและกำกับดูแลการประกอบกิจการโรงงานของผู้ถูกร้องทั้งสาม ไม่ให้สร้างผลกระทบหรือเหตุเดือดร้อนรำคาญต่อประชาชน ชุมชน และสิ่งแวดล้อม ในลักษณะเดียวกับคำร้องนี้อีก และควรเร่งรัดการจัดทำข้อบัญญัติท้องถิ่นเรื่องกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการกำกับดูแลการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพที่อยู่ภายในเขตพื้นที่รับผิดชอบต่อไป</p>
<p>ความสำเร็จ/ความก้าวหน้าในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน</p>	<p>สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 15 จังหวัดภูเก็ต แจ้งว่า เมื่อวันที่ 8 มิถุนายน 2564 ร่วมกับสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดตรัง สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดตรัง องค์การบริหารส่วนตำบลนาท่ามเหนือ ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดตรัง ประชุมติดตามมาตรการป้องกันของเสียอันตรายสารโบรอนจากกระบวนการอัดน้ำยารักษาเนื้อไม้ของโรงงานจำนวน 3 แห่ง เพื่อระงับยับยั้งมิให้เกิดการรั่วไหลมลพิษเพิ่มเติมและสร้างความเดือดร้อนเสียหายแก่ประชาชนและสิ่งแวดล้อม และสรุปผลการตรวจวิเคราะห์ดินและใบปาล์มน้ำมันของสถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดตรัง ณ องค์การบริหารส่วนตำบลนาท่ามเหนือ อำเภอเมืองตรัง จังหวัดตรัง สรุปได้ว่า โรงงานของบริษัท ศรีสุภาพ พาราวั๊ด จำกัด และโรงงานของบริษัท ซี.ที.เอ็ม. จำกัด ยังดำเนินมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการรั่วไหลปนเปื้อนสารโบรอนไม่แล้วเสร็จ และปริมาณสารโบรอนที่ตรวจวัดได้มีค่าอยู่ในระดับที่เป็นพิษต่อต้นปาล์มน้ำมันของประชาชน สำนักงานฯ จึงมีหนังสือถึงสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดตรัง แจ้งจังหวัดตรังและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กำกับดูแลโรงงาน กรณีโรงงานบางแห่งดำเนินมาตรการป้องกันการรั่วไหลของเสียอันตรายไม่เพียงพอและอาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมหรือความเดือดร้อนของประชาชนอีกได้ และเนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) มีความรุนแรงเพิ่มขึ้น</p>

	<p>อนึ่งจังหวัดภูเก็ตมีคำสั่งห้ามมิให้ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของรัฐเดินทางออกนอกเขตพื้นที่จังหวัดภูเก็ต ยกเว้นมีเหตุจำเป็นเร่งด่วน สำนักงานฯ จึงไม่สามารถร่วมดำเนินการติดตามตรวจสอบการแก้ไขปัญหากรณีดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายใน 60 วัน ตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้ และสำนักงานฯ มีหนังสือแจ้งสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดตรัง พิจารณาประสานสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดตรัง ซึ่งมีหน้าที่โดยตรงในการกำกับดูแลการประกอบกิจการโรงงาน ทั้งนี้ หากสถานการณ์เข้าสู่สภาวะปกติ สำนักงานฯ จะเร่งติดตามผลการดำเนินการตามมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากโรงงานต่อไป</p>
--	---

กรณีที่ 8 สิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย กรณีกล่าวอ้างว่าผู้บังคับบัญชาทำร้ายร่างกายและจิตใจต่อผู้ใต้บังคับบัญชาและเยาวชนที่อยู่ในการควบคุม	
<p>ประเด็นการร้องเรียน</p>	<p>ผู้ร้องได้ร้องเรียนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ กรณีกล่าวอ้างว่า ผู้ถูกร้องมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมกับตำแหน่ง และมีพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงต่อเยาวชนที่อยู่ในการควบคุม และผู้ใต้บังคับบัญชาซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานภายในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ โดยมีการทำร้ายร่างกาย พุดจาหยาบคาย ใช้วาจาดูด่าว่าเด็กและเยาวชนด้วยถ้อยคำที่รุนแรง ไม่ให้เกียรติผู้ใต้บังคับบัญชา และใช้อำนาจหน้าที่ในการบริหารจัดการสถานพินิจฯ เกินขอบเขต</p>
<p>การดำเนินการ</p>	<p>คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติพิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีที่ผู้ถูกร้องมีพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงที่เกิดจากภาวะอารมณ์ฉุนเฉียวไม่สามารถควบคุมอารมณ์ตนเองได้จนเกิดเหตุการณ์การทำร้ายร่างกายและจิตใจต่อเด็กหรือเยาวชนที่อยู่ในการควบคุมนั้น เป็นสิ่งที่จะกระทำมิได้ เนื่องจากขัดต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 28 อีกทั้งสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์เป็นสถานฝึกอบรมแบบปิดจะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรฐานขั้นต่ำของสหประชาชาติว่าด้วยการบริหารงานยุติธรรมเกี่ยวแกคดีเด็กและเยาวชน (กฎแห่งกรุงปักกิ่ง: The Beijing Rules) ดังนั้น เมื่อผู้ถูกร้องซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ในการควบคุมตัวเด็กและเยาวชนไม่ได้ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายและมาตรฐานขั้นต่ำด้านสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้อง ย่อมถือว่าผู้ถูกร้องกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน แม้จะมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงแล้วกลับพบว่าเป็นปัญหาในเชิงระบบ เนื่องจากจำนวนบุคลากรในหน่วยงานสังกัดสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนมีจำนวนน้อยมากเมื่อเทียบกับจำนวนเด็กและเยาวชนที่อยู่ในความดูแล ทำให้บุคลากรในพื้นที่ดังกล่าวมีปัญหาทางด้านสุขภาพจิตและอารมณ์ รวมถึงปัญหาเรื่องการควบคุมอารมณ์ ดังนั้น จึงมีมติให้เสนอแนะมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน และข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 247 (1) และ (3)</p>

	<p>และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 มาตรา 26 (1) และ (3) ประกอบมาตรา 36 และมาตรา 42</p>
<p>มาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน</p>	<p>1) กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนต้องกำหนดหลักเกณฑ์และเพิ่มความเข้มงวดในการประเมินคุณลักษณะและการกำหนดคุณสมบัติของผู้ที่จะขึ้นดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนทุกจังหวัดทั่วประเทศ ให้มีมาตรฐานทางจริยธรรมเป็นไปตามพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562</p> <p>2) กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนควรทำบันทึกความเข้าใจ หรือเอ็มโอยู (Memorandum Of Understanding: MOU) กับกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข ให้เข้ามามีบทบาทในการช่วยบำบัดฟื้นฟูเจ้าหน้าที่ที่อาจมีปัญหาด้านสุขภาพจิต เช่น มีภาวะอารมณ์ฉุนเฉียว ไม่สามารถควบคุมอารมณ์ตนเองได้ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการป้องกันมิให้เกิดพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนในลักษณะนี้ขึ้นอีก</p> <p>3) กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนต้องมีมาตรการเยียวยาเด็กและเยาวชนที่ถูกกระทำการตามที่ได้มีการร้องเรียนหรือกรณีอื่นในทำนองเดียวกันนี้ด้วย</p>
<p>ข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน</p>	<p>1) กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนควรพิจารณาเพิ่มอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ โดยเฉพาะนักจิตวิทยาประจำศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนทั่วประเทศอย่างน้อย 1 คนต่อศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน 1 แห่ง</p> <p>2) กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนควรกำหนดระยะห่างระหว่างเจ้าหน้าที่ทุกระดับกับเด็กและเยาวชนที่ถูกควบคุมตัวในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ตามมาตรฐานสากลหรือมาตรฐานที่เหมาะสม และห้ามมิให้มีการสัมผัสร่างกาย เว้นแต่มีเหตุจำเป็นเพื่อการรักษาพยาบาลหรือการรักษาความสงบเรียบร้อย อันเป็นการคำนึงถึงหลักสิทธิมนุษยชนและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญและพันธกรณีระหว่างประเทศ</p> <p>3) กรณีมีเหตุเจ้าหน้าที่ทำร้ายร่างกายเด็กและเยาวชนหรือเจ้าหน้าที่คนอื่นภายในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน อันเป็นการกระทำความผิดอาญา กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนในฐานะที่เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการดูแลเด็กและเยาวชน รวมทั้งเจ้าหน้าที่ในสังกัด ควรมีการดำเนินคดีหรืออำนวยการความสะดวกในการดำเนินคดีตามกระบวนการยุติธรรมทางอาญา เพื่อให้มีการลงโทษผู้กระทำผิดตามกฎหมายต่อไป</p>
<p>ความสำเร็จ/ความก้าวหน้าในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน</p>	<p>กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน แจ้งว่าการคัดเลือกข้าราชการพลเรือนสามัญ ให้ดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับต้น ของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ได้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนดตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร. 1006/ว 16 ลงวันที่ 22 มิถุนายน 2552 และหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร. 0708/ว 9 ลงวันที่ 12 พฤษภาคม 2535 และคุณสมบัติของผู้สมัครเป็นผู้มีคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งตามที่สำนักงาน ก.พ. กำหนดไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับต้น ซึ่งการคัดเลือกผู้ที่จะดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน</p>

	<p>หลังเกิดเหตุการณ์ดังกล่าวขึ้น กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนได้ตระหนักถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น จึงกำหนดข้อกำหนดสำคัญในการสอบคัดเลือกให้มีการมุ่งเน้นคุณลักษณะสำคัญของผู้ที่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโดยเฉพาะสมรรถนะตำแหน่งทางการบริหารที่สำคัญต่อการเป็นหัวหน้าหน่วยงาน และนำไปสู่การพิจารณาคัดเลือกผู้ที่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน นอกจากนี้ยังได้จัดทำบันทึกความเข้าใจหรือ MOU กับกรมสุขภาพจิต เรื่อง ประสานความร่วมมือในการดำเนินการช่วยเหลือบำบัดและฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรม เมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม 2552 โดยบันทึกดังกล่าวมีขอบเขตความร่วมมือในงานด้านวิชาการ และงานบริการ รวมทั้งงานพัฒนาทรัพยากรบุคคลของทั้งสองหน่วยงาน ทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติการ</p>
--	--

กรณีที่ 9 สิทธิในกระบวนการยุติธรรม กรณีกล่าวอ้างว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจชุดปราบปรามยาเสพติดเข้าตรวจค้นกุฏิ โดยไม่มีหมายค้น	
<p>ประเด็นการร้องเรียน</p>	<p>ผู้ร้องได้ร้องเรียนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ กรณีกล่าวอ้างว่า ผู้ถูกร้องแต่งกายนอกเครื่องแบบ จำนวนประมาณ 10 นาย เข้าตรวจค้นกุฏิของผู้ร้อง ซึ่งขณะนั้นผู้ร้องบวชเป็นพระภิกษุจำพรรษาที่วัดทุ่งเคล็ดสามัคคีธรรม หมู่ที่ 6 บ้านทุ่งเคล็ด ตำบลเกาะหลัก อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อค้นหายาเสพติดและอาวุธปืน โดยไม่แสดงหมายค้นและบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ ระหว่างการค้นกุฏิผู้ถูกร้องบังคับให้ผู้ร้องนั่งอยู่กับที่และนำตัวพระภิกษุและสามเณรรูปอื่นไปตรวจหาสารเสพติดในปัสสาวะ การตรวจค้นไม่พบสิ่งผิดกฎหมาย ผู้ร้องเห็นว่าเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายและทำให้สิ่งของภายในกุฏิกระจัดกระจายไม่เป็นระเบียบได้รับความเสียหาย อีกทั้งในระหว่างการเข้าตรวจค้น ผู้ถูกร้องไม่ถอดรองเท้าอันถือว่าเป็นการดูหมิ่นและไม่ให้เกียรติสถานที่ด้วย</p>
<p>การดำเนินการ</p>	<p>ประเด็นที่ 1 การตรวจค้นกุฏิและการตรวจหรือทดสอบปัสสาวะผู้ร้องและพระภิกษุสามเณรภายในวัดทุ่งเคล็ดสามัคคีธรรม จากการตรวจสอบข้อเท็จจริงพบว่า การเข้าตรวจค้นกุฏิของผู้ร้อง ผู้ถูกร้องไม่ได้ดำเนินการตามขั้นตอนที่คณะกรรมการกำหนดทั้งในขั้นก่อนการเข้าตรวจค้นและภายหลังการตรวจค้นอันถือเป็นการกระทำที่กระทบกระเทือนต่อสิทธิและเสรีภาพของบุคคลในการครอบครองเคหสถาน ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงถือได้ว่า การตรวจค้นกุฏิและการตรวจหรือทดสอบปัสสาวะของผู้ร้องและพระภิกษุสามเณร วัดทุ่งเคล็ดสามัคคีธรรมเป็นการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน</p> <p>ประเด็นที่ 2 บันทึกคำให้การของผู้ร้องที่จัดทำโดยเจ้าหน้าที่ตำรวจ สถานีตำรวจภูธรเมืองประจวบคีรีขันธ์ ไม่ตรงตามให้ผู้ร้องให้ไว้ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ และลายมือชื่อที่ปรากฏตามบันทึกคำให้การทั้งสองฉบับไม่ใช่ลายมือชื่อของผู้ร้อง พิจารณาแล้วเห็นว่ากรณีดังกล่าวเป็นการกล่าวอ้างเกี่ยวกับขั้นตอนการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานตำรวจ</p>

	<p>จึงเห็นควรส่งเรื่องในประเด็นดังกล่าวไปยังสำนักงานจเรตำรวจ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่และอำนาจโดยตรงเพื่อดำเนินการตรวจสอบต่อไป</p> <p>ดังนั้น จึงมีมติว่าการตรวจค้นกุฎีและการตรวจหรือทดสอบปัสสาวะเพื่อหาสารเสพติดในร่างกายของผู้ร้องและพระภิกษุสามเณรวัดทุ่งเคล็ดสามัคคีธรรมเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน จึงให้มีข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 247 (1) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 มาตรา 26 (1) ประกอบมาตรา 36 และเห็นควรส่งประเด็นข้อกล่าวอ้างเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธรเมืองประจวบคีรีขันธ์ไปยังสำนักงานจเรตำรวจ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่และอำนาจโดยตรง</p>
<p>มาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน</p>	<p>1) ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง และหากพบว่าเจ้าหน้าที่คนใดกระทำความผิดควรดำเนินการตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องโดยเคร่งครัดต่อไป</p> <p>2) ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติกำกับเจ้าหน้าที่ตำรวจให้ปฏิบัติหน้าที่ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยคำนึงถึงหลักสิทธิมนุษยชนและถือปฏิบัติตามคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ 419/2556 ลงวันที่ 1 กรกฎาคม 2556 เรื่อง การอำนวยความสะดวกในคดีอาญา การทำสำนวนการสอบสวนและมาตรการควบคุม ตรวจสอบเร่งรัดการสอบสวนคดีอาญา โดยเคร่งครัด</p>
<p>ความสำเร็จ/ความก้าวหน้าในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน</p>	<p>กองคดีอาญาแจ้งว่า ได้แจ้งให้กองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ดำเนินการตามมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชนแล้ว</p>

<p>กรณีที่ 10 สิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย กรณีกล่าวอ้างว่าเจ้าหน้าที่ทหารทำร้ายร่างกายผู้ต้องสงสัยจนได้รับบาดเจ็บสาหัสและเสียชีวิตในระหว่างการควบคุมตัว</p>	
<p>ประเด็นการร้องเรียน</p>	<p>ผู้ร้องได้ร้องเรียนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ กรณีกล่าวอ้างว่า ผู้ร้องเป็นองค์กรสิทธิมนุษยชนได้ทราบข้อเท็จจริงจากการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนและเครือข่ายสิทธิมนุษยชนว่า สองสามีภรรยาซึ่งอาศัยอยู่ที่บ้านยางคำ ตำบลอู่หม้า อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม ได้นำพยานหลักฐานเข้าร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรธาตุพนม เนื่องจากบุตรชายถูกผู้ถูกร้องจับกุมในขณะที่พักผ่อนอยู่ที่กระท่อมนาใกล้สวนยางท้ายหมู่บ้าน แล้วถูกนำตัวไปควบคุมเพื่อซักถามข้อมูลเกี่ยวกับยาเสพติดที่วัดแห่งหนึ่งในพื้นที่ตำบลฝั่งแดง อำเภอธาตุพนม โดยมีการซ้อมทรมานผู้ถูกควบคุมทั้งสองจนได้รับบาดเจ็บสาหัส และต่อมานายยุทธนาเสียชีวิตภายหลังจากที่ถูกส่งตัวไปรักษา ณ โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชธาตุพนม ในสภาพร่างกายคล้ายถูกทำร้าย สมองได้รับความกระทบกระเทือนอย่างหนัก หน้าอกเขียวช้ำ ส่วนนายนิติพงศ์ได้รับการช่วยเหลือใน</p>

	<p>เวลาต่อมาและได้เข้ารับการรักษาพยาบาลที่โรงพยาบาลเดียวกัน ผู้ร้องเห็นว่า การซ้อมทรมานหรือการทำร้ายร่างกายบุคคลจนได้รับบาดเจ็บสาหัสและเสียชีวิตซึ่งเกิดจากการกระทำหรือการรู้เห็นยินยอมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ถือเป็นอาชญากรรมร้ายแรงตามกฎหมายระหว่างประเทศ โดยเฉพาะภายใต้อนุสัญญาต่อต้านการทรมาน และการประติบัติ หรือการลงโทษอื่นที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี ซึ่งประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีตั้งแต่ปี 2550 แต่จากการติดตามข้อมูลข่าวสารพบว่าในช่วงเวลาที่ผ่านมามีการซ้อมทรมานบุคคลโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐเกิดขึ้นหลายเหตุการณ์ แต่ผู้กระทำผิดมักลอยนวล เนื่องจากได้รับการช่วยเหลือจากผู้บังคับบัญชา ทำให้การกระทำทรมานบุคคลโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐยังคงเกิดขึ้นบ่อยครั้งในท้องที่ต่าง ๆ ของประเทศ</p>
<p>การดำเนินการ</p>	<p>คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติพิจารณาแล้วเห็นว่า จากข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานและพฤติการณ์ดังกล่าว จึงเป็นเหตุที่ทำให้เชื่อได้ว่าผู้ถูกร้องน่าจะกระทำการที่เข้าข่ายเป็นการทรมานนายยุทธนาและนายนิติพงศ์ด้วยการซ้อม รุมทำร้ายหรือใช้กำลังทำร้ายร่างกายหลายครั้งหลายคราติดต่อกัน ตั้งแต่ในระหว่างการจับกุมจนกระทั่งควบคุมตัวเพื่อซักถามข้อมูลเกี่ยวกับยาเสพติด โดยมุ่งประสงค์ให้ผู้ถูกควบคุมตัวทั้งสองรับสารภาพหรือให้ข้อมูลเกี่ยวกับที่มาของยาเสพติดเพื่อขยายผลไปถึงเครือข่ายผู้ค้ายาเสพติดหรือผู้เสพยาเสพติดรายอื่น ๆ อันเป็นการก่อให้เกิดความเจ็บปวดทรมานร่างกายและจิตใจอย่างรุนแรง ตามนิยามของการทรมาน และยังเป็นการกระทำทารุณโหดร้ายไร้มนุษยธรรม ตามอนุสัญญาต่อต้านการทรมาน และการประติบัติ หรือการลงโทษอื่นที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี (Convention against Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment: CAT) อีกทั้งการกระทำของผู้ถูกร้องเป็นการละเมิดสิทธิในชีวิตและร่างกายของนายยุทธนาและนายนิติพงศ์ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 28 วรรคหนึ่งและวรรคสี่ และข้อตกลงการระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (International Covenant on Civil, and Political Rights: ICCPR) ข้อ 6 และข้อ 7 ดังที่ได้ยกมากล่าวไว้แล้ว จึงถือได้ว่า ผู้ถูกร้องกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนแก่นายยุทธนาและนายนิติพงศ์ ดังนั้น จึงมีมติให้เสนอแนะมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน และขอเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อรัฐสภา คณะรัฐมนตรี กองทัพบก และศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแห่งชาติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 247 (1) และ (3) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 มาตรา 26 (1) และ (3) ประกอบมาตรา 36 และมาตรา 42</p>
<p>มาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกัน</p>	<p>กองทัพบก และศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแห่งชาติควรกำหนดมาตรการและแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นรูปธรรมแก่เจ้าหน้าที่ทหารในสังกัด ซึ่งได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามนโยบาย</p>

<p>หรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน</p>	<p>ของรัฐบาลเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการกระทำที่เข้าข่ายเป็นการซ้อมทรมานผู้ถูกจับหรือผู้ต้องสงสัยในระหว่างทำการจับกุมและควบคุมตัวโดยกำหนดให้ผู้บังคับบัญชาที่มีส่วนเกี่ยวข้อง รู้เห็นเป็นใจ หรือปล่อยปละละเลยให้ผู้ใต้บังคับบัญชากระทำการซ้อมทรมานบุคคล จะต้องถูกลงโทษทางวินัยและดำเนินการตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด</p> <p>ทั้งนี้ โดยให้ดำเนินการภายใน 90 วัน นับแต่วันที่ได้รับรายงานนี้</p>
<p>ข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน</p>	<p>1) คณะรัฐมนตรีควรพิจารณายกเลิกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 23/2558 เรื่อง มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพในการบังคับใช้พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2519 ลงวันที่ 24 กรกฎาคม 2558 และคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ 13/2559 เรื่อง การป้องกันและปราบปรามการกระทำ ความผิดบางประการที่เป็นภัยอันตรายต่อความสงบเรียบร้อยหรือบ่อนทำลายระบบ เศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ลงวันที่ 29 มีนาคม 2559 ซึ่งได้ให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่ ทหารมีอำนาจเช่นเดียวกับพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความอาญาในการสืบสวนการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดและความผิดทาง อาญาอื่น เพื่อให้การสืบสวนสอบสวนการกระทำผิดกฎหมายอาญาเป็นไปตามกระบวนการ ยุติธรรมทางอาญาปกติ โดยให้เป็นหน้าที่และอำนาจของพนักงานฝ่ายปกครองและตำรวจ รวมถึงเจ้าพนักงานตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องเป็นผู้รับผิดชอบตามกฎหมายปกติ</p> <p>2) รัฐสภาและคณะรัฐมนตรีควรจัดความสำคัญในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. ไว้เป็น ลำดับแรกเพื่อให้มีการพิจารณาให้ความเห็นชอบและประกาศใช้บังคับเป็นกฎหมายต่อไป โดยเร็ว โดยนำหลักการและสาระสำคัญตามอนุสัญญาต่อต้านการทรมาน และการประติบัติ หรือการลงโทษอื่นที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี (CAT) และอนุสัญญาระหว่าง ประเทศว่าด้วยการคุ้มครองบุคคลทุกคนจากการบังคับให้หายสาบสูญ (ICPPED) ไปบรรจุ ไว้ในร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวให้สอดคล้องตามเจตนารมณ์ของอนุสัญญาทั้งสองฉบับ โดยเฉพาะการกำหนดความรับผิดชอบแก่ผู้บังคับบัญชาที่มีส่วนเกี่ยวข้องหรือปล่อย ปละละเลยให้ผู้ใต้บังคับบัญชากระทำการซ้อมทรมานไม่ดำเนินการป้องกันหรือระงับ การกระทำของผู้ใต้บังคับบัญชา หรือปกปิดข้อเท็จจริง ไม่ส่งเรื่องให้เจ้าพนักงานผู้มีอำนาจ ตามกฎหมายเพื่อสอบสวนดำเนินคดี รวมทั้งการกำหนดให้มีกลไกพิเศษในการสืบสวน สอบสวนคดีทรมานและคดีที่เกี่ยวกับการกระทำให้บุคคลสูญหายโดยองค์กรหรือหน่วยงาน ที่มีความเป็นอิสระเป็นกลาง และมีประสิทธิภาพ ตลอดจนมีมาตรการหรือแนวทางใน การป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดแบบบูรณาการ เชื่อมโยงการทำงานร่วมกัน ระหว่างหน่วยงานที่มีอำนาจสืบสวนสอบสวนที่เป็นอิสระ และเป็นกลาง องค์กรอัยการ หน่วยงานแพทย์ที่เป็นอิสระและมีความเชี่ยวชาญและภาคประชาชน</p> <p>3) คณะรัฐมนตรีควรมอบหมายให้กระทรวงยุติธรรมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดทำแนวทางในการปฏิบัติงานแบบบูรณาการระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐในกระบวนการ ยุติธรรมทุกฝ่าย เช่น พนักงานอัยการ เจ้าหน้าที่ตำรวจ เจ้าหน้าที่ทหาร พนักงาน</p>

	<p>ฝ่ายปกครอง แพทย์ จิตแพทย์ นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ ฯลฯ ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการสืบสวนสอบสวนการกระทำผิดในกรณีที่มีข้อสงสัยเรื่องการซ้อมทรมานบุคคล กรณีที่มีการตายเกิดขึ้นในระหว่างการควบคุมของเจ้าพนักงาน รวมถึงกรณีที่มีการกล่าวอ้างว่ามีการกระทำให้บุคคลสูญหาย พร้อมทั้งจัดทำโครงการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง โดยนำหลักการตามคู่มือการสืบสวนสอบสวนและบันทึกข้อมูลหลักฐานอย่างมีประสิทธิภาพ กรณีการกระทำทรมานและการปฏิบัติหรือการลงโทษอย่างโหดร้าย ไร้มนุษยธรรมและย่ำยีศักดิ์ศรี หรือพิธีสารอิสตันบูล (Istanbul Protocol: Manuel on the Effective Investigation and Documentation of Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment) มาใช้ในการจัดทำแนวทางการสืบสวนสอบสวนและฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นหลักประกันในการป้องกันและปราบปรามการกระทำทรมานและสอบสวนดำเนินคดีแก่ผู้กระทำผิดอย่างเด็ดขาดมิให้เกิดกรณีการลอยนวลพ้นผิด (Impunity)</p>
<p>ความสำเร็จ/ ความก้าวหน้าในการ คุ้มครองสิทธิมนุษยชน</p>	<p>1) สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี แจ้งว่า รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรีได้มีคำสั่งมอบหมายให้กระทรวงการยุติธรรมเป็นหน่วยงานหลักรับเรื่องนี้ไปพิจารณาร่วมกับกระทรวงกลาโหม กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานอัยการสูงสุด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของข้อเสนอดังกล่าว โดยให้กระทรวงยุติธรรมสรุปผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวในภาพรวมแล้วส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีภายใน 30 วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป</p> <p>2) สำนักงาน ป.ป.ส. ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการอำนวยการศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแห่งชาติ แจ้งว่า การปฏิบัติหน้าที่ของผู้ได้รับการแต่งตั้งเป็นเจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดได้มีระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดว่าด้วยการแต่งตั้ง การปฏิบัติหน้าที่ และการกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. พ.ศ. 2545 กำหนดแนวทางปฏิบัติไว้อย่างชัดเจน เช่น การตรวจค้น การจับกุม การควบคุมผู้ถูกจับไว้เพื่อทำการสอบสวนได้เป็นเวลาไม่เกิน 3 วัน เป็นต้น โดยสำนักงาน ป.ป.ส. ได้มีหนังสือไปยังกองทัพบกเพื่อขอทราบมาตรการและแนวทางในการปฏิบัติเรื่องดังกล่าวด้วยแล้วอยู่ระหว่างรอการตอบกลับ หากได้ความเป็นประการใดจะรายงานไปยังศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแห่งชาติเพื่อพิจารณา</p> <p>3) คณะรัฐมนตรี มีมติเมื่อวันที่ 30 สิงหาคม 2564 รับทราบรายงานสรุปผลการพิจารณาต่อข้อเสนอแนะกรณีการป้องกันการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีลักษณะเป็นการทรมานบุคคล ตามที่กระทรวงยุติธรรมเสนอ ดังนี้ การออกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติทั้ง 2 ฉบับ เป็นไปเพื่อการป้องกัน ระวัง ปราบปรามการบ่อนทำลาย</p>

เศรษฐกิจ สังคม ความสงบเรียบร้อย และศีลธรรมอันดีของประชาชน รวมทั้งเพื่อคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของสุจริตชน โดยในปัจจุบันการใช้อำนาจพิเศษตามคำสั่งดังกล่าว แก่เจ้าหน้าที่ซึ่งมีความจำเป็นต่อการรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน อย่างไรก็ตาม การปฏิบัติหน้าที่โดยอาศัยอำนาจจากคำสั่งดังกล่าว มีความเสี่ยงสูงที่อาจก่อให้เกิดการละเมิดสิทธิมนุษยชน ดังนั้น เจ้าหน้าที่จึงต้องปฏิบัติหน้าที่ภายใต้ขอบเขตของกฎหมาย และเคารพสิทธิและเสรีภาพของประชาชนอย่างเคร่งครัด เพื่อให้การบังคับใช้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเจตนารมณ์ของกฎหมาย กระทรวงยุติธรรม โดยกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพได้ยกร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. ขึ้นตามหลักการของอนุสัญญาต่อต้านการทรมานและการประติบัติ หรือการลงโทษอื่นที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี และอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการคุ้มครองบุคคลทุกคนจากการบังคับให้หายสาบสูญซึ่งสาระสำคัญของพระราชบัญญัติฯ มีความสอดคล้องกับข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติแล้ว